

WYMAGANIA PROGRAMOWE DLA UCZNIÓW KLASY III

I. Edukacja polonistyczna

Umiejętności w zakresie korzystania z informacji	
Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Uważnie słucha wypowiedzi innych oraz tekstów czytanych przez nauczyciela, kolegów i je rozumie.• Czyta głośno i po cichu ze zrozumieniem; wyciąga wnioski.• Korzysta z biblioteki.• Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, np. z podręczników, albumów, encyklopedii, słowników, internetu.• Rozpoznaje teksty użytkowe, np. notatka do kroniki, zawiadomienie, list, zaproszenie, życzenia z różnych okazji.	<ul style="list-style-type: none">• Czyta poprawnie, płynnie, wyraziście ze zrozumieniem.• Sprawnie korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, np. podręczników, albumów, encyklopedii, słowników.
Umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstu	
Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Systematycznie poszerza zakres słownictwa.• Wskazuje w tekście odpowiedni fragment i argumentuje swój wybór.• Recytuje wiersze z uwzględnieniem: intonacji, siły głosu, tempa, pauz, akcentu logicznego oraz krótkie fragmenty prozy.• Czyta książki i czasopisma wskazane przez nauczyciela i wypowiada się na ich temat.• Korzysta z podręczników, ćwiczeń, zeszytów i innych pomocy dydaktycznych pod kierunkiem nauczyciela.	<ul style="list-style-type: none">• Czyta książki i czasopisma wybrane przez siebie.• Samodzielnie korzysta z podręczników, ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych.• Potrafi wypowiedzieć się na temat przeczytanej książki.• Odróżnia język poetycki od mowy potocznej .• Systematycznie rozwija zainteresowania czytelnicze.

Umiejętności w zakresie tworzenia wypowiedzi

Podstawowe

- Tworzy swobodnie kilkuzdaniowe ustne i pisemne wypowiedzi na określony temat.
- Potrafi napisać krótkie opowiadanie, list, opis, zaproszenie, zawiadomienie, ogłoszenie, notatkę, życzenia.
- Dbą o kulturę wypowiedzi.
- Stawia pytania związane z wydarzeniami z życia, wypowiedziami nauczyciela i innych osób oraz omawianymi tekstami.
- Zna alfabet, potrafi wskazać różnicę między głoską i literą.
- Dzieli wyrazy na sylaby.
- Wyróżnia wyrazy w zdaniach i zdania w tekście.
- Píše czytelnie, płynnie, zdania i krótkie teksty z zachowaniem poprawnego kształtu liter, proporcji oraz właściwego rozmieszczenia.
- Przepisuje teksty z podręcznika, tablicy i innych źródeł.
- Píše z pamięci i ze słuchu teksty, dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną.
- W miarę możliwości samodzielnie wykonuje prace domowe.

Ponadpodstawowe

- Bezbłędnie przepisuje teksty z podręcznika, tablicy i innych źródeł.
- Tworzy dłuższe pisemne wypowiedzi na dany temat.
- Zna i stosuje reguły gramatyczne i ortograficzne.
- Samodzielnie wykonuje prace domowe.

II. Edukacja muzyczna

Umiejętności w zakresie odbioru muzyki	
Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Śpiewa piosenki ze słuchu, zbiorowo, z zastosowaniem zmian tempa, artykulacji i dynamiki.• Wykonuje inscenizacje piosenek i zabaw przy muzyce.• Wykonuje i interpretuje ruchem zmiany dynamiczne słuchanych utworów muzycznych.• Wykonuje ćwiczenia rytmiczne i reaguje ruchem na zmianę rytmu.• Rozróżnia podstawowe elementy muzyki i znaki notacji muzycznej; zna podstawowe pojęcia.• Słucha utworów muzycznych i niektóre z nich rozpoznaje.• Rozróżnia ludzkie głosy (sopran, bas).• Rozpoznaje brzmienie niektórych instrumentów melodycznych i perkusyjnych.• Wyraża różnymi środkami charakter emocjonalny muzyki, np. malując ilustracje do słuchanych utworów.• Tańczy podstawowe kroki, np. krakowiaka, polki, .	<ul style="list-style-type: none">• Śpiewa piosenki jednogłosowo indywidualnie z zastosowaniem zmian tempa, artykulacji i dynamiki.• Określa charakter i nastrój utworu muzycznego.• Rozpoznaje barwy czterech głosów ludzkich oraz brzmienie niektórych instrumentów.• Chętnie gra na wybranym instrumencie krótkie utwory z nut.• Rozróżnia style w muzyce.• Wie, do jakich grup należą poznane instrumenty.• Zna wybrane przyspiewki ludowe i wie, z którego regionu pochodzi dana melodia.• Rozwija zainteresowania muzyczne.

Umiejętności w zakresie tworzenia muzyki

Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Akompaniuje do piosenek i zabaw.• Improwizuje melodie do zrytmizowanych wierszy oraz do podanego tematu rytmicznego.• Tworzy ilustracje muzyczne do opowiadań i wierszy oraz swobodnie interpretuje ruchem tematy rytmiczne, piosenki, utwory instrumentalne.• Swobodnie interpretuje ruchem tematy rytmiczne, piosenki, utwory instrumentalne.	<ul style="list-style-type: none">• Gra na wybranym instrumencie melodycznym własne proste kompozycje.• Potrafi zaprezentować fragment układu tanecznego według własnego pomysłu.

III. Edukacja plastyczna

Umiejętności w zakresie percepcji sztuki

Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Uczestniczy w życiu kulturalnym swojego środowiska.• Wie, co to jest przekaz medialny. Wykorzystuje przekazy medialne we własnej twórczości. Rozumie, że nie wolno naruszać praw autora.	<ul style="list-style-type: none">• Interesuje się życiem kulturalnym swojego środowiska i kraju.

Umiejętności w zakresie ekspresji przez sztukę

Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• W swoich pracach plastyczno-technicznych korzysta z różnych technik plastycznych, wykorzystuje różnorodne materiały, przybory i narzędzia.• Uwzględnia w swoich pracach: wielkość, kształt, barwę, fakturę.• Przedstawia i wyraża w swoich pracach własne przeżycia, obserwacje, marzenia, wyobrażenia, otaczającą rzeczywistość przyrodniczą i społeczną oraz świat fantazji.• Projektuje i wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe, uwzględniając zasady kompozycji.• Przyczynia się do upowszechniania kultury w środowisku szkolnym.	<ul style="list-style-type: none">• Uzasadnia swoje wybory technik, materiałów, narzędzi i przyborów.

Umiejętności w zakresie recepcji sztuki

Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Okres la dziedziny sztuk plastycznych, specjalności zawodowe, czynności, narzędzia, działy sztuki użytkowej, związek funkcji i formy.• Rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka: architektura, sztuki plastyczne, fotografika, film, telewizja, internet, rzemiosło artystyczne, sztuka ludowa.• Rozpoznaje wybrane dzieła sztuki należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury.• Posługuje się podstawowymi pojęciami z dziedziny sztuki.	<ul style="list-style-type: none">• Rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka i wypowiada się na ich temat.• Rozwija zainteresowania związane ze sztuką.

IV. Edukacja społeczno-przyrodnicza

Umiejętności społeczne	
Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Ocenia postępowanie swoje i innych, potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe.• Rozpoznaje sygnały alarmowe (akustyczne) w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych, właściwie na nie reaguje.• Zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112.• Właściwie reaguje w sytuacjach trudnych, niebezpiecznych, szuka lub udziela pomocy w sytuacjach zagrożenia.• Rozumie swoje role i przestrzega norm postępowania jako członek różnych społeczności (np. dziecko, kolega, widz, pasażer).• Rozumie, że trzeba dostosować swoje wymagania do sytuacji ekonomicznej rodziny.• Nawiązuje pozytywne kontakty w grupie.• Zna prawa i obowiązki ucznia.• Wykazuje poczucie przynależności do rodziny, społeczności szkolnej, lokalnej.• Uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność.• Wykazuje szacunek i zrozumienie dla innych osób.• Szanuje pracę własną i innych; wie, że pieniądze otrzymuje się za pracę.• Poznaje pracę ludzi różnych zawodów i rozumie jej znaczenie.• Podejmuje zadania wymagające troskliwości i opiekuńczości.• Respektuje prawo innych do wypoczynku.• Rozumie konieczność utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami.• Akceptuje różnice między ludźmi, przejawia zachowania tolerancyjne i szacunek dla odmienności; jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej .• Potrafi właściwie zachowywać się w sytuacji zagrożenia ze strony innych ludzi.• Wie, do kogo zwrócić się o pomoc.• Współpracuje z innymi w różnych sytuacjach.• Zna zawody osób, które mogą pomóc w trudnych i niebezpiecznych sytuacjach.• Zna swoją najbliższą okolicę i jej najważniejsze obiekty oraz nazwę regionu, w którym mieszka; zna tradycje tego regionu.• Zna swoją narodowość i symbole narodowe oraz rozpoznaje flagę i hymn Unii	<ul style="list-style-type: none">• Jest otwarty na nowe sytuacje i potrafi się w nich odnaleźć.• Zna i zawsze przestrzega praw oraz chętnie wypełnia obowiązki ucznia, dziecka.• Chętnie uczestniczy w działaniach charytatywnych na rzecz potrzebujących pomocy.• Wie, że należy dbać o poprawne relacje z innymi ludźmi.

Europejskiej.

Umiejętności w zakresie postrzegania przyrody

Podstawowe

- Obserwuje zmiany zachodzące w otaczającej rzeczywistości przyrodniczej i społecznej, dostrzega przyczyny i skutki, formułuje wnioski.
- Wymienia charakterystyczne cechy krajobrazów
- Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego.
- Wymienia kilka charakterystycznych i typowych zwierząt dla danego regionu Polski.
- Wymienia i rozpoznaje niektóre zwierzęta egzotyczne.
- Obserwuje zmiany zachodzące w przyrodzie oraz dostrzega ich przyczyny i skutki.
- Potrafi opisać życie w wybranych ekosystemach.
- Rozumie konieczność ochrony środowiska przyrodniczego, również w najbliższej okolicy; podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.
- Wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek.
- Zna wpływ światła, powietrza i wody na życie ludzi, roślin i zwierząt.

Ponadpodstawowe

- Wie, co to jest wyżyna i potrafi wymienić jej charakterystyczne cechy.
- Potrafi wymienić różne zwierzęta żyjące w Polsce i rośliny rosnące na tym terenie (w tym nazwy gatunków chronionych).
- Zawsze przestrzega zasad właściwego odżywiania się.
- Interesuje się światem przyrody; systematycznie poszerza wiadomości.

- Zna znaczenie wybranych skał i minerałów.
- Wyróżnia i nazywa części ciała oraz organy wewnętrzne, np. serce.
- Zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania się.
- Rozumie konieczność systematycznej kontroli zdrowia; stosuje się do zaleceń lekarzy (w tym stomatologa).
- Podejmując różnorodne aktywności, bierze pod uwagę bezpieczeństwo swoje i innych.
- Dostrzega niebezpieczeństwa związane z: kąpielą, zabawami na śniegu i lodzie, zjawiskami atmosferycznymi (burza, huragan, powódź, śnieżycy).
- Orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt

V. Edukacja matematyczna

Umiejętności w zakresie liczenia i sprawności rachunkowej

Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1 . • Liczy dziesiątkami w zakresie 100 i setkami w zakresie 1000. • Zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000. • Porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków <, >, =). • Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100. • Sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania. • Rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka. • Pamięciowo mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia. • Sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia i odwrotnie. • Oblicza długości linii łamanych, obwody prostokątów, trójkątów, kwadratów. • Dokonuje obliczeń kalendarzowych (pełne miesiące). • Wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny). • Wykonuje proste obliczenia, używając miar masy, pojemności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonuje łatwe obliczenia w zakresie 1000. • Stosuje wyrażenia dwumianowane w zapisie wyników pomiaru.
Umiejętności w zakresie dokonywania pomiarów	
Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje pomiarów użytecznych w życiu związanych z: długością, ilością płynów, masą, temperaturą, czasem. • Stosuje pojęcia: pół i ćwierć litra, pół kilograma, pół godziny. • Posługuje się oznaczeniami i skrótami jednostek: długości, pojemności, czasu, masy. • Mierzy i zapisuje wyniki pomiarów, stosuje jednostki miary (metr, centymetr, milimetr), używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych. • Waży przedmioty, używa jednostek masy: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram. • Odmierza płyny różnymi miarkami, używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra. • Odczytuje wskazania zegarów, posługuje się pojęciami: pół godziny, kwadrans, minuta. • Zapisuje i porządkuje chronologicznie daty. • Odczytuje temperaturę. • Odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII. • Rysuje odcinki o podanej długości. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje obliczeń zegarowych (pełne minuty). • Sprawnie posługuje się zegarem w systemach 12- i 24-godzinnym. • Sprawnie oblicza upływ czasu na zegarze.
Umiejętności w zakresie obliczeń pieniężnych	
Podstawowe	Ponadpodstawowe

<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje obliczeń pieniężnych (cena - ilość - wartość) i radzi sobie w codziennych sytuacjach wymagających takich umiejętności. 	
Umiejętności w zakresie czynności umysłowych	
Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje i nazywa figury geometryczne: koło, kwadrat, prostokąt, trójkąt. • Rozpoznaje i nazywa figury nietypowe, np. zachodzące na siebie. • Rysuje figury symetryczne. • Rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu oraz zachowuje regularność w prostych motywach. • Rozwiązuje proste zadania tekstowe. • Rozwiązuje zadania tekstowe na porównywanie różnicowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe.

VI. Zajęcia praktyczno-techniczne

Umiejętności w zakresie znajomości środowiska technicznego	
Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje się, w jaki sposób powstały przedmioty codziennego użytku, np. meble. • Rozpoznaje rodzaje środków transportu (samochody, statki, samoloty...). • Rozpoznaje podstawowe narzędzia i przyrządy. • Rozpoznaje urządzenia informatyczne (komputer, laptop, telefon komórkowy). • Rozróżnia rodzaje budowli: budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe oraz wieże, tunele i mosty. • Rozpoznaje urządzenia elektryczne, np. latarka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Potrafi wymienić elementy budowy wybranych urządzeń. • Wykonuje makietę wybranej budowli lub większej liczby obiektów.

Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa oraz praktyczne (od pomysłu do wytworu)

Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">Planuje kolejne czynności.Dobiera właściwy materiał i narzędzia.Potrafi pracować indywidualnie i w zespole.Utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy i wie, dlaczego trzeba to robić.Potrafi odmierzać potrzebną ilość materiału.Potrafi ciąć papier i tekturę.Potrafi montować modele z papieru i tworzyw sztucznych, np. samoloty, makiety.Bezpiecznie używa narzędzi, materiałów, urządzeń.Wie, jak bezpiecznie korzystać ze środków komunikacji i poruszać się po drogach	<ul style="list-style-type: none">Sprawnie korzysta z urządzeń informatycznych: telefon komórkowy, komputer, laptop.Projektuje i wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe, uwzględniając zasady kompozycji.

VII. Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

Umiejętności w zakresie sprawności fizycznej

Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">Bierze udział w marszobiegach.Poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne.Systematycznie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne wzmacniające mięśnie brzucha i kręgosłupa.	<ul style="list-style-type: none">Sprawnie korzysta z różnych przyborów gimnastycznych.Systematycznie dba o własną sprawność fizyczną.

Umiejętności dotyczące treningu zdrowotnego

Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">Reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe.Pokonuje przeszkody, skacze, biega.Zna pozycje wyjściowe do ćwiczeń.Wykonuje ćwiczenia: równoważne w różnych układach, kształcąca skoczność i zwinność.Wykonuje przewrót w przód.	<ul style="list-style-type: none">Uprawia wybraną dyscyplinę sportową.

Umiejętności w zakresie sportu i wypoczynku

Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Rzuca i chwytą, kozłuje, odbija i toczy piłkę.• Bierze udział w grach i zabawach, zawodach sportowych.• Respektuje zasady gier i zabaw oraz podporządkowuje się nim.• Właściwie reaguje na zwycięstwo i porażkę.	<ul style="list-style-type: none">• Uprawia wybraną dyscyplinę sportową.• Aktywnie uczestniczy w grach zespołowych, zawodach sportowych.

Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny osobistej

Podstawowe	Ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">• Dbą o czystość ciała, prawidłową postawę, zęby, higienę osobistą, czystość odzieży oraz ład i porządek w otoczeniu.• Wie, jak należy się odżywiać, gdy prowadzi się aktywny tryb życia.• Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych.• Potrafi wybrać bezpieczne miejsca do zabawy.• Wie, jak właściwie zachowywać się w sytuacji zagrożenia.• Dostrzega niebezpieczeństwa związane z zatruciami pokarmowymi, środkami chemicznymi, narkotykami, grzybami, używkami papierosami, lekami, ogniem, urządzeniami elektrycznym i gazowymi, molestowaniem seksualnym, wymuszeniami, ruchem drogowym, pozostawianiem bez opieki dorosłych.	<ul style="list-style-type: none">• Rozumie zasady właściwego zachowania podczas imprez sportowych i przestrzega tych zasad.• Bezpiecznie posługuje się nietypowymi przyborami gimnastycznymi.• Zawsze przestrzega zasad bezpiecznej zabawy w różnych mie